

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 220.

V Ljubljani, v torek 26. septembra 1893.

Letnik XXI.

Ogerski državni zbor

se je sešel včeraj. Zasedanje, ki se je sedaj začelo, ni le navadnega pomena, temveč je važen mejnik v ogerski parlamentarni zgodovini. Odločevalo se bode o stvareh, ki bi močno vplivale na našo stran, ako se neugodno rešijo za katoličane. Na dnevni red pridejo vladni proticerkveni zakoni. Na Ogerskem je sedaj tista doba, kakor je bila v naši državni polovici v začetku Lasserjeve vlade, po imenu Auerpergove. Tedaj se je v Avstriji tudi od liberalne strani vse hotelo preobrniti, kar je še katoliškega. Nekaj so liberalci tedaj tudi izvršili, kar še sedaj ovira svobodni razvoj katoliške cerkve, ali vendar glavnih stvari pa niso dosegli. Kake namene so imeli gledé na šolstvo, je prav odkritosrečno povedal lani v zbornici poslancev poprotestanten žid Suess. Bili smo že na najboljšem potu, da dobimo šole podobne onim na Francoskem, kjer namesto veronauka poučujejo neko brezversko državno moralo, ki precej diši po kazenskem zakoniku. Obligatni civilni zakon je imel vsak čas priti na dnevni red. Zagovarjali so ga vsi liberalni listi brez izjeme, naj že izhajajo v katerem-koli jeziku.

Kdor čita sedaj „Pester Lloyd“ ali pa kak drug ogerski liberalen list, se nehote spominja onega časa v Avstriji. Ravno tisti ton in ravno tiste namere, k večjemu vse malo prikrojeno za posebne deželne razmere. Zato pa tudi naši liberalci z velikim upom gledajo na Ogersko, češ, liberalne reforme, ki se ondu vpeljejo, se ne bodo dale dolgo v Avstriji odlašati. To veselje je tudi povsem opravičeno. V naši državni polovici se tedaj liberalni tek ni bil ustavil ob zavirah v parlamentu. Vlada je imela celo dvetretjinsko večino, in torej se jej ni bilo hati nobenega upora. Gospodska zbornica je bila tudi jako liberalna in z imenovanjem novih

članov je ni bilo težko še bolj poliberaliti. Pokazala se je bila nepremagljiva ovira na višjem mestu, ovira, katere se liberalci niso upali premagati. Upali se niso celo resno upirati, dobro vedoč, da je njih gospodstvo le umetno, da se pri nasprotni sapi lahko zruši.

Od tega časa je pa hiral liberalizem, ker mu niso bile odprte vse meje njegovemu delovanju. Ker niso liberalci imeli pravega predmeta za boj, za resno delo v blagor narodov pa niso bili, so se začeli prepirati mej seboj, nezadovoljni, da ne morejo doseči svojih namenov, in tako so jo 1879. l. popolnoma dogospodarili. Prišel je zanje neugoden prevrat.

Tudi na Ogerskem se že kažejo liberalnim nakanam podobne ovire, kakor v Avstriji. Že v papeževi encikliki se omenja, da je katolikom v njih boju zagotovljena naklonjenost vladarjeva. Liberalci so se silno jezili nad temi besedami, ali trditi se pa vendar niso upali, da bi bile povsem neosnovane.

Kako tudi že več tednov ogerski ministri iščejo dovoljenja, da predložijo zbornici načrt postave o civilnem zakonu. Še sedaj ne vemo, je li so ga dobili ali ne. Ministerski predsednik se je nadejal to dovoljenje dobiti od vladarja v Kiseku. Časopisi pa vedo povedati, da je bil ondu jako neprijazno vsprejet. Kralj je jako malo občeval z njim. Če tudi časopisi nekoliko pretiravajo, ali nekaj resnice je pač na tem. Morda se stvar bolje razjasni v državnem zboru, kjer so bode pač o tem interpelovalo. Mi ne verjamemo, da bi bil vladar zares v toliki meri preziral ministerskega predsednika, kakor nekateri listi pišejo, ker kot strogo ustavni vladar že z največjo dostojnostjo občejuje z ministerskim predsednikom. Samo čutilo se je, da je bolj sočuvstvoval z neka-

terimi drugimi osebami, ki morda pri vladi neso najboljše zapisane.

Tudi mi ne trdimo, da bi vlada ne dobila dovoljenja predložiti zbornici načrta postave o civilnem zakonu. Glavna stvar bode ta, da se bode sedaj gospodska zbornica upala ustaviti vladi. Na gospodsko zbornico močno vpliva mnenje višjih krogov. Vse to tudi dobro vedo liberalci, zato se pa že v njih krogih kaže velika nevolja in nekaka poparjenost. Zbornica poslancev bode pač pritrdila vladnim predlogom, ali gotovo pa ni, da bi liberalci zmagali daljše težave.

Tudi gospodstvo ogerskih liberalcev stoji na umetnih tleh, in bodo torej težko zmagovali težave, ker se jim je bati za obstanek svoj. Zato se pa smemo nadejati, da je zasedanje državnega zbora, ki se je začelo sedaj, začetek propadanju ogerskega liberalizma. Nakrat seveda ne propade liberalizem, ker se je precej močno vkoreninil, ali z odločnim in pametnim delovanjem ga bodo pa katoličani že premagali, ako jim ne zmanjka poguma in se prezgodaj ne utrudijo od naporenega dela.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. septembra.

Državnozbornski volitvi. V plzenski mestni skupini je voljen državnim poslancem Mladočeh Václav Březnovský s 954 glasovi. Socijalist Josip Krapka je dobil 121 glasov. Pri tej volitvi se je pa nekaj posebnega pokazalo. V tej skupini voli tudi Dobříš, ki ima 193 volilcev. Od teh jih je pa prišlo volit samo devet, ki so pa oddali bele listke. V Dobříšu so menda volilci staročeskega mišljenja. Ker ni bilo staročeskega kandidata, pa nikomur niso oddali svojih glasov. — Tičinske kmetske občine so pa izvolile nemškega liberalca potnega učitelja

LISTEK

Spomini graščinskega odgojitelja.

Vesela in resnična dogodba. Iz češkega. Poslovenil F. H—e.

Zbirali smo se zvečer na graščinskem vrtu borotinskem. Pod košatim kostanjem smo srkali dišeče blatniško vino ter si pripovedovali, kar je kdo znamenitega doživel, bodisi v vojski, ali v miru. Vrsta je prišla na mojega prijatelja, profesorja, katerega imenujmo tukaj Jaroslav Květina.

„Leta 1867,“ — prične profesor Jaroslav Květina, — „ravno ko so vrtnice najbolj cvetele, sem napravil izpite za profesorja. V pismenih skušnjah, latinsko sem jih izdelal, razjasnil sem nekatera mesta v Thukydidu, da so od tega časa jasnejša kot solnce, in pri Aesopovih bajkah sem si izmišljal kar celo bajeslovje. Pri ustnem izpitu sem odgovoril na toliko vprašanj, da bi napravil iz tega celo učeno skladalnico. Da, še celó profesorju Tiburiju se ni posrečilo, me vjeti z vprašanjem, kako so bile piramide znotraj vrejene, in kako je živela kraljica Zenobija.“

Nekaj dnij pozneje sem stopil k vladnemu svetniku Brykulki s prošnjo, da bi mi naklonil kako službo.

Gospod vladni svetnik me je pozdravil v dolgi, sivi hišni suknji jako prijazno, a s pomilovanjem mi je naznanil, da nima zá me ravno sedaj nobene službe. Potem vzame srebrno tobačnico, okrepča z

njeno vsebino nos; pri tem pa mu ob sebi umevno šine v glavo dobra misel:

„Ljubi Květina! Dober svét vam dám! Včeraj mi je pisal grof Sedmihorský, ki ima svoja posestva na južno-vzhodnem Češkem, ter me prosil, da mu preskrbim odgojitelja za njegovega desetletnega sina. Plača je šeststo goldinarjev na leto in vse prosto. Če se vam dopade, sprejmite, in jaz grofu odpišem. V gradu boste imeli dovolj časa za svoje študije in privadite se občevanju z ljudmi. Vsaj veste, kaj se govori o filozofih, — no, vsaj veste. — Torej?“

„Gospod vladni svetnik,“ — bruhnem od veselja, — „prisrčno se zahvaljujem za tako prijaznost; niti za trenotek ne bom pomisljal. Pojdem takoj. Toda bodem-li smel pozneje nastopiti professorsko službo?“

„Sevéda, sévéda!“ reče, zopet seže po tobačnici, in išče med papirjem na mizi, dokler ne najde grofovega pisma. „Tako je, šeststo in vse oskrbljenje. Ali naj tedaj naznam, da pridete?“

„Prosim, gospod vladni svetnik, blagovolite tako storiti!“

Svetnik me odslovi, in jaz poklonivši se dosti nerodno, — olike mi je bilo zeló treba, — odrinem iz sobe.

Na ulicah bi bil skoro zaukal samega veselja. Šeststo in vse prosto! Kakšna sreča je doletela revnega dijaka, ki se je pretolkel s poučevanjem in moral stradati. Šeststo in vse oskrbljenje! In kako! V grofovski hiši! Kje so časi, ko sem imel za ko-

silo šestkrat v tednu kislo zelje! V grofovi hiši bodem gotovo jedel slednji dan pečen riž s srebrnimi žlicami, in pečen riž, kakor so mi pripovedovali domá, jedó sami angeljei. In šeststo goldinarjev! Ko sem to premišljal, niso se mi zdele denar one štiri desetice, koje sem imel v žepu. Dve sem takoj dal revni ženi, katera je šla mimo mene, in drugi desetici sem daroval zopet drugi ženi, ki je nesla na rami slabo zavitega otroka ter mi precej tožila, da ona žena, kateri sem tudi poprej dal, rada pije. Od veselja sem hitel domov v svojo sobico v četrtem nadstropju, da oznamim materi, ubožni vdovi po nižjem uradniku v mestu na deželi, kakšna sreča me je doletela, in jej obljubil, da jej vsako leto polovico svoje plače pošljem.

Cez tri dni mi prinese pismonoša list. Zavitek je bil čveterokoten, papir rumenkast in pečat z grofovskim grbom. Od grofa Sedmihorskega! Pismo-noši sem dal samega veselja desetico in dve smodki, za njega hranjeni.

Grof je pisal:

„Ljubi gospod Květina!“

Vladni svetnik Brykulka mi je naznanil, da hočete sprejeti pri meni službo odgojitelja mojega desetletnega sina. Prosim Vas tedaj, da pridite 1. julija z opoldanjim vlakom na postajo Klečnov. Čakal vas bode moj voznik, da vas popelje v moj grad Rokytnico.

Ze zdaj vas pozdravlja
grof Arthur Sedmihorský.“

Richterja, ki je dobil 210 glasov. Socijalist Wedlich je dobil 67 glasov in kandidat nemškonoarodne stranke, Elstner, 9 glasov. Obe ti dve volitvi kaže, da je socijalizem že močno razširjen na Češkem. Posebno poslednja volitev kaže, da so cele občine že okužene od socijalizma, ker so volile 67 socijalističnih volilnih mož. Socijalizem je torej že na kmetih v nekaterih krajih hujši, nego v mestih, in to daje veliko misliti. To pač prihaja od tod, da se premalo stori za kmeta.

Izjemno stanje v Pragi najsilnejše vpliva na „Narodne Liste“. Tako so kratki postali, kakor noben drugi češki list. Glasilo realistov pravi, da bi še izjemnega stanja treba ne bilo. Namestnik naj bi bil še jedenkrat poklical dr. Gregra, kakor ga je bil ob razstavi. Izjemno stanje je le pokazalo, da „Narodni Listy“ še niso svobodomiselná stranka. Odkar je izjemno stanje, so „Nar. Listy“ zgubili ves pogum in glavo. Ne ločijo se dosti več od uradnega lista. Dne 12. septembra so „Narodni Listy“ bili skrajno opozicijski list, drugi dan je pa vsa njih upornost minola. Samo v nekem poročilu so se ponašali, da je izjemno stanje proti njim naperjeno. Nobene besede je ni več proti vladi v vseh „Narodnih Listih“, pa tudi ne v njih ilustrovani tedenski humoristični prilogi „Sipy“. Podobe uradnih oseb so kar zginile iz tega lista. Celi teden ni Gregrovo glasilo niti besedice zinilo proti vladi, postalo je pravi vzorec uradnega lista. Sicer pa tem huje obirajo „Narodni Listy“ realiste. „Čas“ pravi, da „Narodni Listy“ smejo narediti vsako neumnost. Bil je tudi v Rimu čas, ko je Kaligula konja imenoval za konzula. Šala se je obnesla. Naposled je pa le narod naredil s Kaligulo konec.

Gregr in Masaryk. Profesor Masaryk je v „Času“ pojasnil njegov razpor z dr. Gregrom, ker ni mogel sklicati shoda. Mi stvari ne bomo tukaj obširno razkladali, ker je čitateljem že znana. Masaryk pravi v svojem pojasnilu, da njemu le „Narodnih Listov“ nedoslednost ni ugajala. Če je dr. Gregr korektno postopal, on neče preiskati. Zdi se mu pa, če je bilo objavljane poročil o slovanskih gostih korektno, je nekorektno, da teh poročil „Narodni Listy“ niso dalje prinašali, zlasti nekorektno, da je dr. Gregr dal obljubo namestniku, da ne bode njegov list taci poročil prinašal. Če je pa bilo poslednjo Gregrovo postopanje korektno, je pa prvo bilo nekorektno. S tem, da so Mladočehi v klubu odobrili Gregrovo postopanje pri namestniku, so tudi odobrili namestnikovo postopanje. On pa ne more razumeti, kako da more opozicijska stranka odobravati take vladne pouke. Potem Masaryk omenja, kako da tudi pozneje se „Narodni Listy“ nobene politike niso dosledno držali in da nimajo nobenega programa. K koncu pa omenja, da je on zagotovil, da z namestnikom ni drugje govoril, kakor v deželnozborskem poslopju, „Narodni Listy“ so pa vedno nasprotno trdili. Proti takemu postopanju pa pošten človek nima nobenega orožja.

1. julija! To je že jutri. Moram precej spraviti svoje reči. Ali kaj naj spravljam? Imel sem jedino obleko, ki je bila moja, obleko iz črnega sukna, in tisto sem nosil. Na tihem rečem, da je potreboval za njo krojač toliko blaga, da bi bilo zvedenemu mojstru ostalo vsaj za telovnik. Zakaj neki imajo bogati ljudje tako lepo ukrojeno obleko, ljudje, kojim ni na krajcarju ali koščku sukna, med tem, ko na revnih ljudéh, pri katerih bi bilo umestno štediti z denarjem in blagom, vsaka obleka tako visi, da bi se vánjo oblekla vsaj dva človeka?

Pričnem se ozirati po sobici, kaj naj vendar seboj vzamem. Oči vgladajo dvanajststoročje knjig v tesnem predalčku: z menoj pojdejo. Toda počasi, Homerja, Vergilija in Tacita lahko sosedu prodám, ki mora še le za zeleno mizo pred izprašujočo komisijo. Tako dobim denarja za pot. Odprém potem omaro, potegnem ven tri precej debele srajce, nekaj parov nogovic itd., in stisnem vso svojo bogatijo in 9 knjig v torbo iz temnega povoščenega platna, ki je z menoj napravila že marsikatero miljo po Šumavi in Moravski. Kar je dneva ostajalo, sem ga uporabil za slovo od prijateljev.

Drugi dan zjutraj se ogledujem po sobici s tužnim sreem. Tri leta sem tu stanoval, če tudi je bilo po leti tako vroče, da bi se bil privadil prenašati vročino srednje Afrike, in po zimi tako mraz, da bi se bil z mirno vestjo pridružil odpravi na severni tečaj. Tu sem poslušal v lepih spomladnih nočeh koncerte ponočnih gostov, ki so se sprehajali po sosednih strehah, in kadar sem pogledal skozi

Zopet jeden korak k narodni jednaprávnosti. Če tudi je sedaj za Čehe jako neugoden čas in veje Slovanom sploh nasprotna sapa, vendar so Čehi nekaj dosegli, seveda ne na Češkem, temveč v Šleziji. Dosedaj so se uradni listi okrajnih glavarstev izdajali le v nemščini. Lani so češki deželni poslanci obrnili do predsednika, in mu razložili nepravilike, ki izvirajo iz tega, da so uradni listi samo nemški. Župani v več krajih niso večši nemščini in morajo iskati prevajevalcev. Te dni pa pozivljó opavsko okrajno glavarstvo češka županstva, če hočejo prejemati uradni list v nemščini in češčini, če tudi za nekoliko višjo ceno. Ker je pričakovati, da se vse češke občine izrečejo, da so pripravljene vsprejemati dvojezičen list, je torej vsekako pričakovati, da se kmalu začne izdajati. Ta napredek je sicer jako neznaten, ali v zvezi temu je to nekaka pridobitev. Češčina je v Šleziji pridobila jedno pravico več. Tako zgublja dežela tisti nemški značaj, katerega so jej bile vtisnili nemškoliberalne vlade.

Kdo bo novi predsednik moravski? To vprašanje je sedaj na dnevnem redu. Mej kandidati so imenuje tudi grof Coudenhove, kateri je sedaj podpredsednik namestništva v Pragi. Grof Coudenhove je bil vladni komisar v Liberci, ko je bil razpuščen mestni zbor in se je odlikoval s taktom. Češki listi pišejo, da bi bil grof Coudenhove pravi mož za moravsko namestništvo. Odločno so pa češki listi proti imenovanju grofa Bylandt-Rheidta na to visoko mesto. S tem bi se le vtilo olja v ogenj. Moravska je po večini prebivalstva slovanska dežela, zatorej je pa treba, da se pri imenovanju namestnika gleda tudi na želje slovanskega prebivalstva. Drugače bi se le pomnožila nezadovoljnost v deželi.

„Omladina“. Dosedaj so že zaprli 68 članov češkega tajnega društva „Omladina“. To društvo je v Podborštu imelo celó tajno tiskarno. Ponoči so se v tej tiskarni zbirali člani. Mej člani tega tajnega društva je bil tudi odgovorni vrednik „Neodvislosti“ Hajn, in seveda tudi mladi Sokol. Baš to, da so imeli že tajno tiskarno, dokazuje, da so na Češkem nekateri nameravali napraviti neko revolucionarno gibanje.

Novi davki v Italiji. Ker ni družega pomočka, da bi se italijanska vlada izkopalá iz sedanjega težavnega finančnega položaja, se je odločila za to, da zbornicama predloži predlogo o vpeljavi novih davkov. Naložiti se boče progresivni davek na dedščine, premakljivo premoženje in na dohodke, ako znašajo čez 6000 lir. Novi davki nižjega prebivalstva ne bodo direktno zadeli, pač pa bodo indirektno neugodno vplivali. Dolgo je vlada mislila, da se bode s privarčevanjem pomagala, pa ni šlo. Zbornica v načelu ni imela nič proti temu, da se odpravi nekaj manj potrebnih uradov in visokih šol. Drugače je pa bilo, ko je prišlo do tega, katera vseučilišča, katera sodišča naj se odpravijo. Tukaj so pa bili poslanci kar vsi po koncu. Nobeden ni

zamrznjena okna po okolici, se mi je zdelo, da sem na Alpah. Da, posloviti se je bilo treba s sobico, kjer sem prebil toliko ur pri grških in rimskih klasikih, kjer sem bil nad vsako nizkost, običajnost in vsakdanjost toliko „povzdignjen“. Oh, od stanovanja sem se moral ločiti, kjer sem duhal dišave kolačev, potvic in pečenke, kar je rekla Smetačkova gospa, in jaz sem imel nosne slike grške hekatombe: takrat sem bil sličen olimpiškemu Zenu. Z Bogom, stanovanje, kjer so imeli vrabci svoje mlade, kjer so od vseh stranij mišji piskale, ter se čulo po dnevu in po noči ropotanje stroja šivilje, blede, tihe Cilke. Še enkrat, zadnjič sem zadel z ного ob kuhalnico, s kojo sem tolkel ob držaj, kadarkoli me je zvečer kaj prijatelj obiskalo, in smo zložili za „štefan“ piva. Na to znamenje se je privlekla hči gospodinje čez trikrat triintrideset stopnjic, da bi donesla pijake. Gospodinja je bila vdova po finančnem uradniku. Po smrti svojega soproga je dobila pravico do trafike. Bila je že kaj stara, kajti njena hči, ali kakor jo je zvala „dekletce“, je bila pri šestdesetih.

Oči so se mi zalile s solzami. Hitro stopim in stopam po onih trikrat triintridesetih stopnjicah s tako težkim sreem, da so dile pod menoj bolj glasno škripale kot sicer. Ali se mi je morda tako dozdevalo? Grem v trafiko, sežem obema znankama v roke za slovo ter obljubim, da bodem kmalu pisal in kaj poslal. Ravici ste si brisali s predpasnikom oči, gospa mi posili v znamenje dobrega prijateljstva pet „prav pisanih smodek“ — in v trenutku sem bil na kolodvoru.

(Dalje sledi.)

hotel nič slišati o tem, da se odpravi kaka šola ali urad v njegovem volilnem okraju. Vsi ti poslanci, katerih okraje bi take reforme zadele, so se lepo zjediniili, in vlada, ki še tako ima dosti nasprotnikov, je kmalu izpoznala, da pride ob večino, ako začne odpravljati odvisne šole in urade.

Brazilijska. Po došlih poročilih od vladne strani iz Brazilijske že vstaši izgublajo pogum. Več se jih je že udalo. Glavno mesto so od suhe strani po železnici preskrbeli z živežem. Sedaj ni nobenega pomanjkanja, vse se vrši, kakor po navadi. Zbornici redno zborujeta. Po nekem drugem poročilu se pa vrše pogajanja mej vlado in vstaškimi vodjami. Tudi trgovina v Rio-de-Janeiru in v drugih brazilijskih mestih ni vsled vstaje popolnoma ponehala.

Argentinijska. Nemiri se nadaljujejo v raznih krajih države. Vladne čete se v več krajih puntajo in prehajajo k vstašem. Redanji predsednik republike, Penna, se bode v kratkem odpovedal. Z njim niso zadovoljni niti vladni pristaši. Posebno bivši uradniki zahtevajo, da naj odstopi, in preté, da ga sicer zatožijo pri sodiščih. Trdijo, da je predsednik se zakrivil raznih sleparij. To je čisto naravno. Pri takih velikih zmešnjavah so vsakoršne sleparije na dnevnem redu.

Šolstvo.

Ljudsko-šolske razmere.

Iz Velikih Lašč, 23. septembra: V soboto 16. septembra smo pričeli šolsko leto. Otroci je obilo, da bi bilo pač tudi mnogo sadu! — Hvaležni moramo pač biti, da skrbé šolska oblastva toliko za pouk v ljudskih šolah, pa pri vsej opravičenosti ter hvalevredni skrbi in gorečnosti bi se odločujoče osebe morale ozirati tudi na krajevne razmere. V krajih, kjer potrebujejo otroci tri četrt ure, celo uro ali še več, predno pridejo v šolo, kakor je pri nas, pač celdnevni pouk ni na svojem mestu! Otroci morajo kmalu zjutraj odhajati od doma in pozno popoldne se vračajo domu. — Je-li tedaj čudno, da šolski obisk ni tak, kakoršen bi moral biti? Saj vendar kmečki stariši, kakoršni so pri nas vsi z majhno izjemo, potrebujejo otrok tudi pri delu, zlasti spomladi in jeseni. Pa prezrimo to — in vendar ima celdnevni pouk svojo slabo stran. Ob najstih, oziroma opoldne se konča dopoldanski pouk — in potem morajo otroci čakati do jedne. Kaj naj počno dve, oziroma jedno uro? Pri ugodnem vremenu se pač nekoliko razleté, toda kaj jim je storiti ob deževju, zlasti pa še po zimi? Tičati morajo v zaduhlih šolskih sobah, lačni so pa seveda bodisi poletje ali zima. Od doma prinašajo sicer s seboj košček kruha, malo sadja ali kaj enakakega, pa kaj je to za otroški, vedno prazni želodec! Pridejo domu in tu dobé morebiti malo postane jedi ali pa nič. Taka hrana pa ne koristi nikomur, zlasti pa ne otroku; je-li se ne kvari s tem zdravje? — Pa ne le telo trpi pri čakanju, temveč mnogokrat tudi duša, in še bolj; tudi v нравstvenem oziru ima čakanje slabe posledke. Jeseni vidi lačen otrok sadje na tujem vrtu, in hajdi po-nj, da napolniš želodec!

Je-li ne pozabi pri tem kolikor toliko na razloček mej „mojim in tvojim“? Hkrati pa ne smemo prezreti, koliko bi se lahko deželi prihranilo s pol dnevnim poukom. Šolskih bremen kmalu ne bomo mogli več prenašati. Zato smo vsi posl. Pfeiferju hvaležni, da je to zadevo v deželnem zboru sprožil. Nevarnost za нравnost pa je zlasti velika v mešanih šolah. Fantički in deklički čakajo, zlasti po zimi, v šoli jedno ali dve uri — seveda brez nadzorstva — gotovo ne v korist нравnosti. Skrbeti bo treba merodajnim krogom, da se ti nedostatki odstranijo. Če se za take kraje, kot je pri nas, res ne dá odstraniti celdnevni pouk, morebiti tako, da bi se šolski čas raztegnil vsaki dan do 12. ure — kajti tako bi prav malo ur odpadlo — treba bo skrbeti za to, da bodo otroci vsaj po zimi dobivali nekoliko gorkega kosila, kajti učenje pri praznem želodcu ni lahka stvar, in da jih bo tudi tisti čas, jedno, oziroma dve uri, kdo nadzoroval. Mladina se v nobenem oziru ne sme zanemarjati!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. septembra.

(Nj. Veličanstvo cesar) odpelje se jutri zvečer z Dunaja v Inomost k odkritju Andrej Hofferjevega spomenika na gori Isel in k otvoritvi tirolske deželne izložbe in deželnega glavnega strelišča. Cesar dospeje v Inomost v četrtek zjutraj.

Prisotnih bode i več nadvojvod, ministerski predsednik Taaffe, fem. Welsersheimb itd.

(Zakrament sv. birme) delili bodo prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski prihodnji mesec v dekaniji cerkniški, postojnski in trnovski na Notranjskem, in sicer bodo začeli v Cerknici dné 8. oktobra.

(Kočevski častni meščani.) Včeraj je kočevski mestni odbor povodom, ko se slavnostno odprl promet na novi dolenski železnici izvolil za častne meščane kupčijskega ministra B a k e h e m a, deželnega predsednika barona H e i n - a, kneza Karla Auersperga in uradnega vodjo kranjske hranilnice dr. J. Suppana.

(Odbor duhovniškega podpornega društva) je izvolil v svoji zadnji seji tajnikom in blagajnikom preč. gosp. Jos. Šiško, knezoškofijskega tajnika, kateremu se v prihodnje pošiljajte vsa pisma in vse denarne pošiljatve, in ne več bivšemu blagajniku, preč. g. prof. dr. Jos. Lesar - ju.

(Povodenj v Vipavi.) Iz Vipave se nam poroča: Po velikanskih nalivih je voda izstopila. Polovica trga je pod vodo, vse senožeti so z vodo zalite, ljudje hodijo bosonogi po ulicah, trgovina je skoraj popolnoma ustavljena v dolnjem koncu trga. Šolarčki vsi premočeni brodijo po mrzli vodi v šolo. Škoda je na vse strani jako občutljiva. Naj bi se na merodajnem mestu vendar že ganili s čiščenjem struge — in nam ne poslali gospode samo načrte delat.

(Nesreča vsled povodnji.) Iz Kamnika 25. sept. Danes zjutraj ob 5 $\frac{1}{2}$ uri je Neveljca tako velika pridrla, da je most Podgoro odnesla. Toplice in zdravilišče Prašnikarjevo je vničeno. Letovišče je podobno produ. Iz kuhinje so komaj ljudje ušli, da so si rešili življenje. Oštirju je vsa posoda, vino in jedila vničeno. — Z Vranskega se nam poroča: Danes popoldne utrgal se je oblak ob kranjskej meji ter je okolo pete ure prihrula velika voda, ki je blizoma ves naš trg prepljula. Tržanje bili so v veliki nevarnosti, ker je razdivjani potok — M e r i n š č a silno razgrajal, da je bilo groza. Skoro bi bil utonil tudi neki fant, toda čvrste roke rešile so ga gotove smrti. Pri vsem neugodnem slučaju odlikovali so se hrabri domači gasilci, c. kr. žandarmerija — in sploh vsi. Škode je precej — vsepovsodi.

(Iz Idrije) 24. sept. Danes obhajal je naš rojak č. g. P. Kalasane Margreiter ob obilni asistenci v mestni dekaniji cerkvi s slovesno mašo 35letnico svojega mašništva. Na mnoga leta! — Se vedno smo v strahu radi naše bolezni, ker le prehudo je gospodarila in se zopet začela po malem oglašati. Spremljevalka bolezni je revščina in kako tudi ne? V neki družini obstoječi iz 6 oseb bilo je ravno pet bolnikov, kojih vsaki je ležal 6—9 tednov, bila sta bolna oba sinova, obe hčeri, mati in stara mati; le oče penzionist je zdrav ostal; kedo naj služi kruh v bolezni in kedo naj streže bolnikom? — Zbolel je v začetku šolskega leta c. kr. učitelj g. Alojz Novak, tudi obitelj mu boleha; zbolel je tudi učitelj godbe g. Karol Makuc. — Po silni letni vročini prinesel nam je september obilo ploh; Idrijska je naglo naraščala in živina, ki se je pasla na malem otoku, ni se mogla vrniti na suho. Poldrugi dan morala je divje mukajoč prebiti na prostem.

(Pritožbe o južni železnici) se vedno množijo. Naše ljudstvo ima veliko dobrot od nje, katerih se lahko veselí. Prva je njena draginja za vožnjo in pošiljatve, kakoršne menda ni z lepa kje na svetu. Druga dobrota našemu ljudstvu je njeno skoro vsekoli nemško osobje, nemško uradovanje, nemške tiskovine itd. Tu se najmanj pozná § 19. državnega osnovnega zakona. Tretja milost pa je vedno preminjajoči se tarifi za vožnjo, kateri se spreminjajo še bolj, nego cene pri branjevkah. Ne more se že več vedeti, sme-li vsak uradnik svojevoljno preobračati tarife, ker večkrat se tirja več, nego je tiskano na kartah. Tudi zahtevajo časi, da velja cena že med tremi postajami jednako, to je, potniki morajo plačati, ako na srednji postaji izstopijo, ravno toliko, kot bi se do tretje peljali. Dostikrat je ta razloček precejšen, udarec za naše ljudstvo občutljiv, posebno ker lahko se čuti, da se n a l a š č tako dela od strani železniške uprave. Sploh bi bilo tukaj dosti smetij, katere prav radi pokažemo, samo da bi le prišel kdo z metlo po nje!

(Porotno sodišče v Celju) Včeraj so se začele pred porotnim sodiščem obravnave. Včeraj sta imela zagovarjati Martin Zizek in Cecilija Weiss zaradi nboja; danes je bil na vrsti Matija Behar zaradi spolnega posilstva in Anton Cvirn zaradi težke te-

lesne poškodbe; v sredo bo Ivan Krašelj zaradi uboja in France Kresnik zaradi posilstva, v četrtek Ivan Gablone in Marija Resnik zaradi poskušane umora in požiga; v petek Anton Kaiser zaradi posilstva; v soboto so pa na vrsti Matija, Ana in Miha Novak in Franc Pisek zaradi tatvine. V ponedeljek, danes teden, je obravnava proti Alojziju in Mariji Kralj zaradi težke telesne poškodbe, goljufije in javnega nasilstva.

(Dolenski železnica.) Iz Vel. Lašč, 23. septembra: Na našem kolodvoru delajo se priprave, pletó se venci, kajti bliža se čas, ko nas bo železnica vezala z belo slovensko Ljubljano in nemškim Kočevjem. Kdo vé, če ne bo prinesla k nam kaj „novega“ duha iz Ljubljane ali pa Kočevja ali pa celó iz — Ribnice?!

(Iz Rima) se nam poroča: Dne 20. t. m. so ljudje, ki nimajo boljšega dela, praznovali 23letnico zasedanje Rima. Na večer so se zbrali radovednejši meščani v ulici „Venti Settembre“, kjer sta dva „odrešenca“ mlatila premlaćeno slamo o zjedineni Italiji. Policija je bila zbrana v znatnem številu, da bi, ako treba, zaprečila mogoče izgrede, a ni imela nobenega posla, kajti večina mestnega prebivalstva se ravno ne ogreva za sedanje razmere. Temu dokaz je bila krhljava rasvetljava, kajti razsvetljena so bila le državna poslopja in v ulici „Corso“ nekatera okna. Nekateri ilustrovani listi so prinesli slabe podobe, predstavljajoče kanonado z griča S. Pan-krazio. Ščasoma bode zaspala tudi ta obletnica mlade Italije. — Nedavno so zasledili izneverjenja pri carinskem oddelku. V prvi vrsti sta sumljiva glavni ravnatelj, Castorina, in glavni nadzornik, Gallina; oba sta odpuščena in občinstvo radovedno pričakuje poročila preiskovalne komisije. — Prizivno sodišče je v pravdi rimske banke sedem prizadetih oseb izročilo porotnemu sodišču. Ti so: Bernard Tonlongo, Cezar Lazzaroni, Zammarano, Bellucci, Sessa, Agazzi in Toccafondi. Stiri osebe je oprostilo vsled nedostatnih dokazov. V to pravdo je zapleten tudi znani „patrijot“ Elia, zastopnik mesta Ankone. V bojih za zjedinjeno Italijo je igral veliko ulogo in pri neki priliki je Garibaldiju rešil življenje. Ko bi bil ta „veliki rodoljub“ umrl pred nekaterimi leti, gotovo bi mu bili postavili spomenik v njegovem rodnem mestu. Toda ta „junak“ si je pri rimski banki opekel roke in moral je odložiti predsedništvo trgovske zbornice v Ankoni. Še večjo sramoto mu je nakopal njegov sin, katerega so te dni zasačili in zaprli kot predrznega tatu. Že nekaj let je s tovariši izmikal iz železniških vozov na progi Turin-Genova prtljago imovitejših potnikov. V Genovi je zapazil vratar na kolodvoru, da je Elia ml. brez prtljage stopil v voz ter se vrnil s kovčgom. Nekateri listi trdijo, da ta postopač boleha za „kleptomanijo“, in vsled tega utegne biti oproščen. Seveda kleptomanija! Kako bi mogel biti tat sin tako „odličnega poslanca in zaslužnega rodoljuba!“ — Vsled zadnjih nemirov v Rimu vpokojeni prefekt, senator Calenda de Tavani, je objavil pojasnilo, v katerem pravi, da ni bilo toliko šip pobitih v palači Farnese, kolikor je bilo umorjenih Italijanov v Aigues-Mortezu. A gotovo je, pravi dalje, „da je več vredno življenje jednega na Francoskem umorjenega delavca, kakor jedna v Italiji zdrobljena francoska šipa, četudi je oblita z diplomatičnim krizamom. Mogoče, da rimski prefekt ni toliko vreden, ko francoski župan, toda tega je vlada opravičila, celó pohvalila, rimskega prefekta pa domača vlada obsodila, akoravno si ni omadeževal rok s francosko krvjo.“ — Poletno stanovanje sv. očeta v vatikanskem vrtu je bilo minoli teden dogotovljeno. Sv. oče so že nekaj dnij ob ugodnem vremenu s spremstvom ostali čez dan v vrtu ter se proti večeru vrnili v Vatikan, kjer skoraj vsak dan sprejmó več romarjev.

(Isterska vinarska zadruga) nam je doposlala 50 iztisov svojih pravil, za katere se lahko vsakdo oglasi v našem vredništvu.

(Kolumbijski zvon svobode.) Pred dobrim tednom je prispel v Novi York Kolumbijski zvon svobode in miru na parniku „Saratoga“. Zvon je vlit iz zlata, srebra, jekla, železa, bakra, svinca in iz raznovrstnih pušk in mečev, od katerih ima vsak svoj poseben pomen. Ima pa zeló plemenit in vzvišen poziv. Kot pridigarja svobode in miru ga bodo peljali skozi deželo prostosti, kjer bo z zvonkim glasom oznanjeval bratoljubje in ljubezen. Najpreje ga bodo peljali v Chicago, kjer je prvič slovesno zvonil 9. septembra o priliki velikega vojaškega dne. Zvon so najprej pripeljali v Jersey City, od koder so ga

z velikim slavljem in častjo, ki se mu spodobi, peljali skozi Newark, Philadelphijo, Baltimore, Pittsburgh in Indianapolis v divno vzhodno metropolo na svetovno razstavo. Ta velaznameniti in častiti spomenik, na svetovno razstavo Kolumbijsko pripeljan, tehta 13.000 funtov in je pri ustih širok 17 čevljev in 4 palce. Njegov kembelj tehta 700 funtov. Ima pa tri napise. Prvi je: „Čast bodi Bogu in mir ljudem na zemlji“; ta je prav na zgornjem robu. Drugi je: „Oznanuj svobodo vsej deželi in vsem njenim prebivalcem“; i ta napis je na ustih. V sredi pa stojé napisane prelepe besede Izveličarjeve: „Novo zapoved vam dam — da se ljubite mej seboj“. Vitičje zvona stane 6500 dolarjev. — O, zvon svobode, zvon miru in ljubezni, kdaj ne bodeš pozvanjal spravo v ime bratoljubja in ljubezni ne samo tu v deželi prostosti, temveč i daleč tam za širnim ocejanom, kjer zavlada tema sovraštva in preprirov? Zvoni torej in zvoni v jednomer, pozivajoč človeštvo k mejsebojni ljubezni! Umiri prepriajoče se narode! „Amer. Slovenec.“

(Nova rampa pred deželnim gledališčem) bode ravnokar gotova.

(Javna knjižnica.) Crnogorski knez je ustanovil v Cetinju o priliki 400letnice obodske tiskarne javno knjižnico. Daroval ji je jako mnogo knjig in poleg tega še 1000 glđ.

(Naslov šolskega svetnika) je cesar podelil knezoškofijskemu duhovnemu svetniku in profesorju veronauka na gimnaziji v Celju č. gosp. Ivanu Krušiču povodom njegovega vpokojenja.

(Javne blagajnice.) V nekem posebnem slučaju se je odločilo, da se semeniške blagajnice, katere se podpirajo iz verskega zaklada, javne blagajnice v zmislu poslednjega odstavka t. p. 83 B 2 pristojbinskega zakona z dne 13. decembra 1862, torej ni plačevati določene pristojbine od saldovanih računov, ki se mesto pobotnic od trgovcev ali obrtnikov predložijo blagajnici.

(Koroške podružnice sv. Cirila in Metoda) se prav marljivo gibljejo. Dne 13. avgusta je zborovala kotmirska podružnica ob mnogobrojni udeležbi. Podružnica šteje 151 udov in je imela lani 26 glđ. 50 kr. dohodkov. Govorili so pri shodu: čast. gosp. Fr. Stingl, gosp. D. Stih, gosp. Ozbič in velečast. g. župnik Tavšič. — Dne 26. t. m. je zborovala podružnica za Medgorje v Habru, prihodnjo nedeljo ima letni občni zbor podružnica za Pliberk in okolico v Štebnu pod Juno. — Novo podružnico so ustanovili v Rožeči. Osnovni shod je bil jako dobro obiskan, govori prav zanimivi. — Dne 6. septembra bi imel biti ustanovni shod nove podružnice za Velikovec in okolico. Zagrizeni nemčurčki, na čelu jim renegat Papič, znali so velikovške gostilničarje vgnati v kozji rog, da noben ni dal za zborovanje potrebne prostora, dasi sta dva to že prej obljubila. Nad tem „junaškim“ činom sevé veliko veselje v nemčurskem Izraelu, ki je v pravcati slavaspevih opeval slavo Velikovčanov, katerim je dana beseda — deveta briga. Pa naj „liberalni“ listi še toliko preobračajo svoje kozolce, podružnica se bode vendarle ustanovila. — Huronsko kričanje nastalo je v nemčurskem taboru, ko se je razglasilo, da hoče slavna družba sv. Cirila in Metoda v Velikovecu osnovati slovensko šolo. Slovenska šola v Velikovecu — to je bilo za rahle živce Nemčurjev hkratu preveč! Kričali so po listih svojih, nabirali „prve“ krone, klicali na pomoč svoje poslance, da rešijo „nemški“ (??) Velikovec v „škripeih“. Zato so zbobnali v Velikovec dné 24. t. m. „ortsgruppen-tag“ podružnic nemškega „schulvereina“, ki je narodnim nasprotnikom pravcato univerzalno sredstvo zoper vse „nakane“ hudobnih „bindišarjev“. Bode-li kaj pomagalo?

(Moder sodnik.) Sodnik Krehel v Missouri v Sev. Ameriki je te dni imel soditi dva možaka zaradi manjših pregreškov. Jeden zatožencev je znal brati in pisati, drugi pa ne. Sodnik je obsodil poslednjega za tako dolgo v zapor, da se brati in pisati nauči. Prvi pa bode poslednjega brati in pisati učil in ostane torej ravno tako dolgo v zaporu. Oba sta bila jako pridna in čez tri tedne je bil vspeh učenja tako ugoden, da so ja že izpustili.

(Mejnaredna razstava žrebcev) bode od 14. do 17. dne oktobra na Dunaju. Čas za oglaševanje poteče s 1. dnem oktobra. Oglasilo se je jako mnogo žrebcev iz raznih dežel. Ker bode država pri tej priliki žrebce kupovala, jih bodo mnogi dobro prodali.

(Finančna prokuratura in samostani.) Frančiškanski samostan na Češkem se je obrnil v neki zadevi na finančno prokuraturo, da bi ga zastopala. Prošnja se je zavrnila z utemeljitvijo, da more finančna prokuratura po postavi še le potem prevzeti zastopstvo, ko se samostan razpusti. Ugovor na finančno ministerstvo in pa na upravno sodišče je ostal neuspešen.

Telegrami.

Dunaj, 25. septembra. Cesar je vsprejel kneza-primasa Vaszary-ja v polurni zasebni avdijenci.

Dunaj, 25. septembra. Ministerski predsednik grof Taaffe je dopoldne ogledal anarhistom zaplenjena orodja in priprave in izrekel policijskemu predsedniku svoje posebno priznanje na uspehu.

Dunaj, 25. septembra. Permanentni davčni odsek je sklican na 5. dan oktobra.

Dunaj, 26. septembra. „Wiener Ztg.“ objavlja cesarjevo ročno pismo grofu Taaffeju, s katerim se sklicuje državni zbor na 10. dan oktobra.

Dunaj, 26. septembra. Nemški cesar je dopoldne ob 8. uri 10 minut prišel v Hettendorf, in avstrijski cesar ga je vsprejel na kolodvoru v pruski uniformi. Oba cesarja sta se dvakrat poljubila in podala roki. Nemški cesar je takoj šel v Schönbrunn. Pred prihodom vladarjev v Schönbrunn so s silo spravili v varstvo na graškem dvorišču najbrž blaznega človeka, ki je rekel, da mu je naročeno, da se predstavi nemškemu cesarju.

Beligrad, 26. septembra. Kraljeva proklamacija objavlja, da danes odpotuje srbski kralj v inozemstvo in imenuje ministerski svet za regentsko oblastvo. Kralj ostane 8 do 10 dni v Opatiji, kjer se snide z bivšim kraljem Milanom. To potovanje ima torej nekaj političnega pomena.

Poslano.

Pred petimi leti nastopil je Matija Cerar službo vrtnarja pri Tivolskem gradu in je, kakor strokovnjak vrlo izvrševal svoj posel; vrtni nasadi, cvetličnjak in sploh celi tivolski park je očividno in na veselje vsakega posameznega opazovalca dobro napredoval. Ker je pa stara prislovica: „Svoji k svojim“ zdaj le še basen, ne vemo, zakaj da se omenjeni Cerar ni definitivno nastavl kot mestni vrtnar, ker je domačin, marljiv delavec, spreten vrtnar in vseskozi vesten, delaven ter oče štirih otrok.

Ko se je namreč služba mestnega vrtnarja razpisala, kompetiral je tudi omenjeni Cerar za to službo in naupati je bilo, da bo ta kompetent sprejet v službo. Toda mestni odbor ljubljanski prezrl je marljivega, veščega in vestnega domačina ter podelil službo nekemu tujcu.

Kdor zdaj mestne nasade in cvetličnjake naprave pazljivo ogleduje, prepričan se bo, da ti v primeri z ogromnimi stroški nič ne napredujejo, temveč očividno nazadujejo. Tam, kjer je prej rasla lepa domača trava, se je vse prerilo in posejala se je „Wienerstadtparkmischung“, katere semena so prenapeto draga. Da bi se več cvetlic zasadilo, je za velike stroške bil napravljen pod sedanjim ljubljanskim mestnim vrtnarjem gosp. Vencelnom Heinitzem nov rastlinjak in nov gorkotni grednik, katera stavba je stala davkoplačujoče ljubljansko občinstvo nad 1000 gld., v tem pa rastejo zdaj mesto cvetlic kumare, dinje in tudi salata. Doda nismo vedeli, da bi te rastline potrebovale taci dragih zgradb za svojo rast.

Da se pa da kaj skazati, koliko tivolski vrt napravi stroškov in ker je dobiti domačih delavskih močij dovolj, najel je g. Heinitz še jednega delavca, zopet — tujca!! Da pri naročilih tujega semena

za travo ni imel pri svoji svetoznani umetnosti gospod Heinitz sreče, kažejo velike lehe praznega sveta, katerega zdaj obseva Heinitz z domačo travo, da je vsaj zelena rušinja.

Zato vprašamo: Je-li mestnim gr. odbornikom znana ta stvar in kaj menijo storiti, da v prihodnje tuji ljudje naše domače zemlje za drag denar več nezadostno ne obdelujejo, dočim skromni in delavni domači ljudje ne najdejo ne dela ne kruha? Ali je tako ravnanje z gospodarskega in narodnega stališča opravičeno?

Meščan in strokovnjak v imenu družih, ki radi pohajajo v tivolsko šetališče.

Umrli so:

18. septembra. Janez Zupančič, četovodja, 24 let, je utonil.

24. septembra. Ana Ahlin, delavka, 47 let, Florjanske ulice 8, jetika.

V bolnišnici:

23. septembra. Ana Merjasič, gostija, 81 let, ostarelost. — Alojzij Setina, stražnikov sin, 3 leta 7 mesecev, stres možganov.

24. septembra. Marija Košenina, gostija, 42 let, sarcoma maxilla inf. sin.

Tujci.

24. septembra.

Pri **Matiču**: Rukovsky, Mully, zasebnika; Mäkel, operni pevec; Neuman; Frankl, trgovec, z Dunaja. — Vitez Ellison-Vidlef, poročnik, iz Ljubljane. — Defour, ravnatelj, iz Siska. Klein, tovarnar, iz Guntramsdorfa. — Ostank iz Beljaka. — Gandini, okr. sodnik, s soprogo; Lapajne iz Idrije. — Schaffer, major; Kobenmaier s soprogo in hčerjo, Neuman, Reiman, trgovci, iz Gradca. — Reitter, Tagliagi iz Trsta. — Pfau, glediški igralec, iz Voglič. — Mandl iz Zagreba. — Merscheg iz Prage. — Perko, potovalec, iz Ptuj. — Treu, trgovec, iz Slavkova.

Pri **Stonu**: Camerini z rodbino, in Luzzatto, trgovec Kalister z rodbino, Košak, zasebnika, iz Trsta. — Malma, inženir, in Prossinagg, trgovec, z Dunaja. — Schmierer, inženir, iz Beljaka. — Pirnat, notar, iz Zatičine. — Maly iz Tržiča. — Antič iz Sela. — Filosevič iz Gorice. — Pöschl iz Celovca. — Majdič s soprogo iz Logatec. — Hackl, stavbeni tehnik, in pl. Kodolitsch, poročnik, iz Ljubljane. — Ronk s hčerjo z Reke. — Eisler, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Fischer iz Budimpešte.

Pri **Južnem kolodvoru**: Schmid iz Gradca. — Kuhn, uradnik, iz Orsove. — Wüek, stotnik, iz Ljubljane.

Pri **bavarskem dvoru**: Fabian, kovač, z rodbino, z Dolenjskega. — Dromedčič iz Suhora.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	736 5	10 4	sl. vzh.	dež	23-70
2. u. pop.	738 5	10 8	"	"	dež
9. u. zveč.	737 8	10 2	"	oblačno	

Srednja temperatura 10-5°, za 3-4° pod normalom.

Stanje avstro-ogerske banke

dné 23. septembra 1893.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovec v prometu	gld. 489,567.000 (+ 2.622.000)
Kovinski zaklad	" 275,516.000 (— 165.000)
Listnica	" 184,774.000 (— 1.600.000)
Lombard	" 27,533.000 (+ 870.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 8,508.000 (— 339.000)
Državnih bankovec v prometu	gld. 242,512.000 (+ 5.529.000)

Oddá se

469 3-3

služba cerkovnika in organista

v St. Jurju pri Šmariji na Dolenjskem.

Župnijski urad v St. Jurju pri Šmariji.

Krasen

harmonij

s 13 spremeni, eno leto rabljen in za izvrstnega spoznan, je na prodaj za 200 gld.

Kje, pov. vredništvo „Slovenca“.

466 3-2

Miss Liela Rodier

iz Londona

475 2-1

podučuje angleški jezik.

Frančiškanske ulice št. 16, II. nadstropje.

Zacherlin

266 10-10

je priznано sredstvo za uničenje vsakovrstnega mrčesa.

Znaki tega izvrstno učinkujočega Zacherlina so:

1. zapečatená steklenica, 2. označeno ime Zacherl.

Steklenice veljajo: 15 kr., 30 kr., 60 kr., 1 gld. 20 kr., prihranjevalec (priprava za poštopati) Zacherlina 25 kr.

V Ljubljani:

Anton Krisper, Ivan Luckmann, J. Klauer, Jeglič & Leskovic, Peter Lassnik, Ivan Perdan, H. L. Wencel, Franc Terdina, Ivan Fabian, Karol Karinger, Mihael Kastner, Josip Kordin, M. Lavrič, Alojzij Lenček, Karol Planinšek, Viktor Schiffer, M. E. Suppan, Schussnig & Weber,

V Ljubljani:

Ivan Jabačin, Anton Ditrich, G. Pikel, Franc Kogej, Hedvik Fabiani, Ana Leben, Franc Verbič, Fr. Loj, Franc Kren, Peter Peschke, R. Engelsberger, Franc Zesser, Ant. Kline, Franc Kos, F. Dolenc, Karol Šavnik, lekar, Franc Kovač, Alojzij Gatsch,

V Litiji:

Lebinger & Bergman, Fr. Kovač, Anton Majcena, Sbil & Petrovič, Josip Schuller, M. Brilej, A. Bučar, Homann, A. Robleek, J. Trepetschnigg, Br. Wakonigga nasl. A. Pauser, R. E. Michelič, Ivan Müller st. Edm. Zanger, Jakob Dereani, Andrej Lackner, Ludovik Perse, Oton Wölfling,

Dunajska borza.

Dné 26. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 95 "
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 90 "
4% avstrijska kronina renta, 230 kron	96 " 60 "
Akije avstro-ogerske banke, 600 gld.	986 " — "
Kreditne akije, 160 gld.	337 " 25 "
London, 10 funtov strl.	125 " 90 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 99 "
esarski cekini	— " — "
Nemških mark 100	61 " 90 "

Dné 25. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 20 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " — "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	162 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 30 "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2%	101 " 10 "
Kreditne srečke, 100 gld.	195 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 75 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	137 gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18 " 40 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	65 " — "
Ljubljanske srečke	24 " — "
Akije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " 25 "
Akije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v. 2880	— " — "
Akije južne železnice, 200 gld. sr.	104 " 75 "
Papirnih rubeljev 100	131 " — "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjša dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnih.